

forslaget. Der er blevet talt meget om, at dette i høj Grad er en Lønningslov, og at det er meget store Lønninger, her er Tale om, og om kongelig ansatte Embedsmænd. Det kan gerne være. Jeg er ikke saa overordentlig meget inde i de finansielle Forhold, jeg har ikke været Medlem af Lønningsudvalgene og har ikke siddet i mange Aar i Finansudvalget som saa mange af de ærede Medlemmer og kender som Folge deraf ikke saa godt til, hvorledes Sagen kunde være ordnet paa anden Maade; men det, jeg ser paa, er, at naar det skal gives Pengene ud af Statskassen, bør de gives til noget, der er nyttigt og godt for Samfundet. Det er min Overbevisning, at Statistik er en nyttig og god Sag for Arbejdernes Vedkommende, og jeg vil derfor ikke tage i Betænkning at stemme for Lovforslaget, dersom jeg ud af det, der her foreligger, kan faa en Garanti for, at vi ved Hjælp af denne Lov kunne faa etableret en virkelig fornuftig og praktisk Statistik for Befolkningen i Almindelighed og særlig for Arbejdernes økonomiske Forhold. Kan jeg saa det, saa har jeg ikke noget imod at stemme for Lovforslaget, for saa er jeg paa det rene med, at disse Pengene vel anvendes. Jeg skal dertil sige, at det er ikke saa overordentlig mange, tror jeg, vi have her, som ere virkelig dygtige Statistikere, og det gælder jo om, at saa dygtige Folk til denne Slags Ting. Dygtigheden paa dette Omraade gaar, saa vidt jeg har tagttaget, mangen Gang sammen med Hensynsfuldhed og Upartisthed, om jeg saa maa sige. Det har jeg set adskillige Eksempler paa. Saa vi altsaa dygtige Folk til Løsningen af denne Opgave, tror jeg, at Pengene ere vel anvendte, og jeg vil ikke se saa nøje paa, om disse Folk, naar de ere i Besiddelse af Dygtighed og vise den Upartisthed, som jeg haaber paa, at vi i Fremtiden skulle faa at se, saa en nogenlunde rigelig Lønning. De kunne fortjene det, dersom de ville røgte det Hverv paa omhyggelig og forsvarlig Maade.

Formanden (Høgsbrø): Det ærede Medlem for Rjøbenhavns 6te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Gad: Jeg vil gerne straks komme med en Besvarelse til det ærede Medlem. Jeg tror, det ærede Medlem har Uret, naar han mener, der er sigtet særlig paa en bestemt Samskuds-klasse ved de Udtryk, der staa i den foreslaede nye § 4. Naar der siges „til Belysning af Folkets aandelige og sædelige Tilstand“, saa er der jo slet ikke nævnt nogen særlig Samskuds-klasse, der er

oven i Skøbet her kun nævnet „Folket“, der jo bestaar af alle. Jeg er iøvrigt fuldstændig enig med ham i, at den ene Samskuds-klasses Forhold kan trænge lige saa meget til Undersøgelse som den anden. Der er blot sigtet til det, man plejer at kalde Moralstatistik. For at belyse, hvad det er, skal jeg udtale, at det f. Eks. er Statistik over Selvmord eller Statistik over Forholdet mellem Antallet af ægte og uægte Børn, og jeg skal nævne en tredje Statistik, f. Eks. Statistikken over Forholdet mellem Forbrydelser o. s. v. Af slikt er der flere Ting, som der kan være Tale om at saa belyst ikke alene ganske i Almindelighed for alle Menneker, men ogsaa belyst i Forhold til enkelte Landsdele eller i Forhold til enkelte Samskuds-klasser o. s. v. Andet er der ikke sigtet til, og det indeholder ikke nogen som helst Bagtanke. En anden Bemærkning, som jeg vil gøre, og som jeg tror vil tilfredsstille det ærede Medlem, er, at han kan være overbevist om, at naar der bliver Tale om at indhente Oplysninger om saadanne Forhold, som f. Eks. vedrøre Arbejds-lønnen eller alt, hvad der kan være nyttigt og gavnligt, ja, jeg vil ogsaa sige fordelagtigt for Arbejderne, da ville Oplysningerne derom lige saa vel blive indhentede fra Arbejderne selv som fra Fabrikere og andre Arbejdsgivere. Det vil derfor være overordentlig vanstelig at udtrykke alt, hvad der skal ind under den sociale Statistik, paa anden Maade. Det er umuligt bestemt at sige, at det og det skal vedtages og det ikke; derimod kan jeg sige en anden Ting bestemt for at vise det ærede Medlem, at det er Alvor med at fremstaae saa gode Oplysninger som muligt, og det er, at for saa vidt jeg faar noget at gøre hermed, er det min Mening, at den ene af de Embedsmænd, der foreslaas ansat under Direktøren, skal naturligvis under hans Overledelse og med Bistand af forskellige andre underordnede ene og alene beskæftige sig med den sociale Statistik.

Bajer: Jeg anerkender saa fuldt som nogen, at det ærede Medlem, der nu satte sig og som er Chef for Statistisk Bureau, har megen Fortjeneste af, at Kvinder have faaet Adgang til Bureauet, og jeg kan derfor ikke forstaa hans Modstand imod, at det, han selv har været med til at udføre i Livet, kommer til at staa i Løven. Jeg hørte den ærede Taler i en anden Forbindelse omtale, hvad hans Efterfølger vilde gøre, og det var endogsaa, som om han gav Løfter paa sin Efterfølgers Vegne. Jeg er nu ikke sikker paa, at ikke en følgende Chef